

қисми 6 моддаи 19 аз 1 июли соли 2018 эътибор пайдо мекунад

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ САНЧИШИ ФАЪОЛИЯТИ СУБЪЕКТҲОИ ХОҶАГИДОР

Бо қарори Маҷлиси намояндагони
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 4 ноябри соли 2015, [№ 210](#)
қабул гардидааст.

Бо қарори Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 18 декабри соли 2015, [№ 156](#)
ҷонибдорӣ гардидааст.

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқии гузаронидани санчиш, тартиб ва расмиёти ягонаи гузаронидани он, ҳуқуқу уҳдадорихои субъектҳои хоҷагидор, шахсони мансабдори мақомоти санчиширо муқаррар намуда, ба ҳифзи саломатӣ ва ҳуқуқу манфиатҳои қонунии шаҳрвандон, муҳити зист, амнияти миллий ва ҳимояи фаъолияти субъектҳои хоҷагидори санчидашаванда, новобаста ба шакли моликиятшон, равона карда шудааст.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

- дафтари бақайдгирии санчишҳо - дафтари бақайдгирии санчишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, ки дар он тибқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур маълумот оид ба ҳар як санчиши гузаронидашуда сабт карда мешавад;

- мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор - мақоми иҷроияи марказии ҳокимияти

давлатӣ, ки барои татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи дастгирии соҳибкорӣ ваколатдор мебошад;

- мақомоти санҷишӣ - мақомоти давлатие, ки мутобиқи қонунгузорию Қумҳурии Тоҷикистон барои гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, ки тибқи Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд, ваколатдор мебошад;

- меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккал - маҷмӯи нишондиҳандаҳои миқдорӣ ва (ё) сифати вобаста ба фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, ки мансуб донишмандони онҳоро ба дараҷаҳои гуногуни таваккал имконият медиҳад;

- объекти санҷиш - фаъолияти субъекти хоҷагидор, ки дорои дараҷаи муайяни таваккал мебошад;

- санҷиш - намуди фаъолияти мақомоти санҷишӣ оид ба омӯзиш, таҳлил, назорат ва муқоисаи фаъолияти субъекти хоҷагидор ба талаботи қонунгузорию Қумҳурии Тоҷикистон;

- субъектҳои хоҷагидор - шахсони ҳуқуқӣ (новобаста ба шакли моликият), аз ҷумла филиал ва намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ ва соҳибкорони инфиродие, ки фаъолияти соҳибкориро амалӣ менамоянд;

- таваккал - эҳтимолияти ба миён омадани оқибатҳои манфӣ ва андозаи тахминии зарар дар натиҷаи фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- Шӯрои ҳамроҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷишӣ мақоми машваратии назди Ҳукумати Қумҳурии Тоҷикистон, ки ҳамкорӣ ва ҳамроҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷишро таъмин менамояд.

Моддаи 2. Қонунгузорию Қумҳурии Тоҷикистон дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

Қонунгузорию Қумҳурии Тоҷикистон дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба Конституцияи (Сарқонуни) Қумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Қумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Мақсади санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Мақсади гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор кам намудани таваккал барои саломатии шаҳрвандон, муҳити зист, амнияти ҷомеа, ҳифзи моликият тавассути таъмини риояи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби субъектҳои хоҷагидор дар раванди амалӣ намудани фаъолият мебошад.

2. Раванди гузаронидани санчиш фаъолияти субъектҳои хоҷагидорро боз намедорад.

Моддаи 4. Доираи амали Қонуни мазкур

1. Муқаррароти Қонуни мазкур, ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи қисми 2 ҳамин модда, нисбат ба санчишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор татбиқ мегарданд.

2. Муқаррароти Қонуни мазкур, ба истиснои талаботи моддаи 13, нисбат ба санчишҳои дар доираи назорати прокурорӣ, аудити Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон, назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, қонунгузории бонкӣ, муҳофизатии ҷиноятӣ, андоз, гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон ва фаъолияти оперативию ҷустуҷӯӣ танзимшаванда татбиқ намегарданд.

3. Гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор аз ҷониби мақомоти давлатие, ки дар моддаи 10 Қонуни мазкур пешбинӣ нагардидаанд, ба истиснои талаботи қисми 2 ҳамин модда ва мавҷуд будани парвандаи ҷиноятӣ, манъ аст.

Моддаи 5. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор мансубанд:

- иштирок дар таҳияи сиёсати давлатӣ дар соҳаи гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- муайян намудани мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- таъсиси Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ ва тасдиқи низомномаи он;

- тасдиқи қоидаҳои намунавии гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- тасдиқи шакл ва тартиби истифодаи дафтари бақайдгирии санчишҳо;

- тасдиқи қоидаҳои муайян намудани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккали фаъолияти субъекти хоҷагидор;

- тасдиқи Кодекси одоби шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ;

- тасдиқи расмиёти ташкил, пур кардан ва пешбурди маҳзани ягона оид ба санчишҳои гузаронидашуда ва низоми иттилоотии идоракунии;

- амалӣ намудани салоҳияти дигари пешбиниамудани қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 6. Ваколатҳои Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ

1. Ба ваколатҳои Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ дохил мешаванд:

- роҳбарӣ ва ҳамоҳангсозии ислоҳоти низоми санчиш барои афзун намудани самарани ҳифзи саломатии шаҳрвандон, молу мулк, муҳити зист, амнияти ҳома ва кам кардани сарборӣ барои субъектҳои хоҷагидор;

- мусоидат ба таъсис ва таҳкими инфрасохтори маъмурӣ, ки ба таъмини иҷрои мақсад ва вазифаҳои санчиш зарур аст;

- ҳамоҳангсозии кор оид ба ташкили маҳзани ягонаи маълумот дар бораи санчишҳо;

- таъмини риояи қоидаҳои гузаронидани санчиш аз ҷониби мақомоти санчишӣ;

- ҳамоҳангсозии нақшаҳои санчиши мақомоти санчишӣ бо мақсади роҳ надодан ба такроршавии санчишҳо;

- тасдиқи меъёрҳои умумии арзёбии самара ва натиҷабархшии фаъолияти марбут ба санчишҳои мақомоти санчишӣ;

- баррасӣ ва тасдиқ намудани қоидаҳои умумии ҷамъ овардани маълумот ва таҳияи методологияи ягонаи арзёбии санчишҳо;

- баррасии ҳисоботи солонани мақомоти санчишӣ бо арзёбии ҳарсолаи самара ва натиҷабархшии санчишҳо ва муайян намудани тартиби интишори он дар воситаҳои ахбори омма;

- пешниҳоди таклифҳо ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи такмили мақомоти санҷишӣ ва муайян намудани мавзӯи санҷишҳо;

- амалӣ намудани ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва низомномаи Шӯрои Ҷамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷишӣ.

2. Шӯрои Ҷамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷишӣ мутобиқи самтҳои фаъолият ҳуқуқ дорад:

- аз мақомоти давлатӣ, ташкилотҳо ва дигар субъектҳои хоҷагидор оид ба санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор маълумоти заруриро талаб карда гирад;

- бо тартиби муқарраргардида дар бораи такмили қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи санҷиш ва фаъолияти мақомоти санҷишӣ таклиф пешниҳод намояд;

- ҳисоботи шашмоҳа ва солонро шунида, нақшаҳои солона ва тағйирот ба онҳоро маъқул шуморад;

- дигар ваколатҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба санҷиш ва низомномаи Шӯрои Ҷамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷиширо иҷро намояд.

3. Дар сурати аз қониби мақомоти санҷишӣ таҳия гардидани лоиҳаи қонунҳое, ки мавзӯҳои нав ё таъсиси мақомоти нави санҷиширо пешбинӣ менамоянд, Шӯрои Ҷамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷишӣ доир ба лоиҳаи қонунҳои мазкур ҳулоса медиҳад. Лоиҳаи қонунҳои мазкур бе гирифтани ҳулосаи мусбати Шӯрои Ҷамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷиши ба баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод шуда наметавонанд.

4. Шӯрои Ҷамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷиши ҳангоми баррасии лоиҳаи қонунҳои мазкур, ба истиснои масъалаҳое, ки мавзӯи онҳо танзими қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи сирри давлатӣ мебошад, бо соҳибкорон машварат мегузаронад.

Моддаи 7. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор чунин ваколатҳоро амалӣ мегардонад:

- татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- мониторинги санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ва ба Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ пешниҳод намудани иттилооти ҳарсола аз рӯи натиҷаҳои он;

- натиҷагирӣ аз таҷрибаи гузаронидани санчишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, таҳия ва пешниҳоди таклифҳои оид ба тақмили қонунгузорию Қумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- пешбурди фаъолияти котиботи Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ;

- мусоидат ҷиҳати ҷорӣ намудани хатти алоқаи телефонию фаврӣ ва сомонаи дахлдор барои воридшавии шикоят нисбат ба мақомоти санчишӣ;

- амалӣ намудани ваколатҳои дигари пешбиниамудани қонунгузорию Қумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 8. Қоидаҳои намунавии гузаронидани санчишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Қоидаҳои намунавии гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор муқаррароти зеринро дар бар мегиранд:

- мавзӯи танзим, шумора ва доираи гузаронидани санчишҳо;

- асосҳои ҳуқуқии гузаронидани санчишҳо аз тарафи мақомоти санчишӣ;

- ваколатҳои шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ;

- тартиби банақшагирӣ ва гузаронидани санчишҳо;

- услуби тартибдиҳии санади санчишӣ;

- расмиёт оид ба баррасии дохилидоравии мурочиати субъекти хоҷагидор;

- расмиёт ҷиҳати банақшагирӣ, пешниҳоди иттилоот ва машварат ба субъектҳои хоҷагидор;

- расмиёт оид ба арзёбии таваккали фаъолияти субъектҳои ҳаҷагидор ва тақсимоти онҳо аз рӯи дараҷаи таваккал;

- қоидаҳои рафтори кормандони мақомоти санчишӣ;

- расмиёт оид ба баррасии мурочиатҳо ва пешниҳоди иттилооти дигар аз ҷониби субъектҳои хоҷагидор;

- расмиёти интихоби намунаҳои маҳсулот, нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли он барои гузаронидани таҳҳис;

- ҷалби эксперт, ташкилоти эксперти барои гузаронидани санҷиши фаъолияти субъекти хоҷагидор.

2. Мақомоти санҷишӣ дар асоси қоидаҳои намунавии гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор қоидаҳои гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидорро дар соҳаи худ таҳия ва тасдиқ менамоянд, ки бо тартиби муқарраргардида ба қайди давлатӣ гирифта шуда, мавриди интишори расмӣ қарор дода мешаванд.

3. Гузаронидани санҷиш аз ҷониби мақомоти санҷишӣ дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ки ба қайди давлатӣ гирифта нашудаанд ва мавриди интишори расмӣ қарор нагирифтанд, манъ аст.

Моддаи 9. Принципҳои асосии гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

Гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба принципҳои зерин асос меёбад:

- қонуният, бегаразӣ ва ошкорбаёнӣ;
- пешгирӣ ва бартараф намудани ҳуқуқвайронкуниҳо;
- поквичдонии шахсони мансабдори мақомоти санҷишӣ ва субъекти хоҷагидор;
- ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии субъектҳои хоҷагидор;
- роҳ надодани даҳолат ба фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, ки ба мавзӯи санҷиш вобастагӣ надорад;
- даврияти гузаронидани санҷиш;
- нораво будани такроркунии санҷишу назорати идоравӣ ва байниидоравӣ ҳангоми гузаронидани санҷиш;
- ҳатмӣ будани маълумотдиҳӣ ба субъектҳои хоҷагидор аз ҷониби мақомоти санҷиш оид ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ки шарту талаботи ҳатмиро пешбинӣ менамоянд ва риояи онҳо мавриди санҷиш қарор дода мешавад;
- ошкоро ва дастрас будани иттилоот оид ба санҷишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- гузаронидани санчиш бо риояи талаботи Қонуни мазкур танҳо дар минтақаи фаъолияти субъекти хочагидор;

- кам кардани сарборӣ нисбати субъекти хочагидор, ки бо санчиши фаъолияти он алоқаманд аст ва таъмин намудани камкунии самараи таваккалҳо;

- пайвастагӣ ва фаври будани гузаронидани санчиш дар муҳлати муқарраргардида;

- уҳдадории мақомоти санчишӣ оид ба асосноккунии амалҳои худ дар асоси дараҷаи таваккал.

Моддаи 10. Мақомоти санчишӣ ва мавзӯи санчишҳо

1. Мақомоти санчишӣ дар доираи ваколати худ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидорро бо назардошти мавзӯҳои зерини санчиш амалӣ менамоянд:

1) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ҳифзи муҳити зист:

- ҳифзи муҳити зист, назорати истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ.

2) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хочагии ҷангал, шикор ва ҳудудҳои табиӣ махсус муҳофизатшаванда:

- назорати хочагии ҷангал, ошкор, олами набототу ҳайвонот ва ҳудудҳои табиӣ махсус муҳофизатшаванда.

3) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи меъморӣ ва сохтмон: - меъморӣ ва сохтмон.

4) Мақоми ваколатдори давлатии назорати давлатии бехатарии корҳо дар саноат ва соҳаи кӯҳкорӣ:

- риояи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи истифодаи оқилона ва ҳифзи қаъри замин, геологияи кӯҳии техникӣ, муомилоти маводи тарканди таъиноти граждани, пешбурди бехатарии корҳо дар саноати кимиё ва металлургӣ, бехатарии иншооти борбардор, зарфҳои зери фишор коркунанда ва техникаи аттраксионӣ, иншооти истеҳсоли хатарнок, истифодаи бехатари иншооти газ.

5) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи телевизион ва радио:

- паҳши барномаҳои телевизионӣ ва радио;

- истехсол ва/ё интишори маводи овозӣ, визуалӣ, аудиовизуалӣ, инчунин интишори ахбори иловагӣ, дуҷумбора ва намудҳои дигари ахбори омма.

6) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи фаъолияти зиддиинҳисорӣ:

- ҳимоя ва рушди рақобату пешгирӣ, маҳдудкунӣ, қатъи фаъолияти инҳисорӣ ва рақобати бевичдонона;

- танзими фаъолияти субъектҳои монополияҳои табиӣ;

- ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон;

- танзими фаъолияти рекламавӣ.

7) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи оташнишонӣ:

- риояи қоидаҳои беҳатарӣ аз сӯхтор.

8) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати иёрғирӣ:

- истехсол, истихроҷ, коркард, истифода, нигоҳдорӣ ва баҳисобгирии металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо.

9) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати суғурта:

- риояи талаботи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дар бораи суғурта.

10) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати энергетикӣ:

- истифодаи оқилона ва босамари захираҳои гармию энергетикӣ;

- таъминоти речавӣ ва босифати истеъмолкунандагон бо захираҳои гармию энергетикӣ;

- ҳолати баҳисобгирии истехсол ва истифодаи қувваи барқу гармӣ;

- ҳолати техникийи неругоҳҳои барқӣ, шабакаҳои барқӣ ва дастгоҳҳои барқию гармӣ, низоми истифодаи қувваи (неруи) барқу гармӣ;

- гузаронидани чорабиниҳои таъминкуандаи хизматрасонии беҳатари дастгоҳҳои барқӣ ва истифодабарандаи гармӣ.

11) Мақоми ваколатдори давлатии назорат дар соҳаи беҳатарии иншооти гидротехникӣ: - риояи меъёр ва қоидаҳои беҳатарии иншооти гидротехникӣ;

- риояи чораҳо ҷиҳати пешгирии садама ва осебҳои иншооти гидротехникӣ;

- ҳолати техникий иншооти гидротехникӣ;

- санҷиши иншооти гидротехникӣ бо мақсади мутобиқати онҳо ба эъломияҳои бехатарӣ.

12) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати фаъолияти фармасевтӣ:

- фаъолияти фармасевтӣ ва молҳои тиббӣ;

- ғизои кӯдакон ва маводи ороиши (косметикӣ);

- муомилоти қонунии маводи нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳои дар тиб истифодашаванда.

13) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати фаъолияти тиббӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли:

- фаъолияти тиббӣ;

- ҳифзи иҷтимоии аҳоли.

14) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати санитарияу эпидемиологӣ:

- риояи меъёр ва қоидаҳои санитарияу эпидемиологӣ.

15) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи стандартонӣ, метрология, сертификатсия ва нозироти савдо:

- стандартонӣ, метрология ва сертификатсия;

- риояи қоидаҳои савдо ва ҳуроки умумӣ;

- бамеъёрдарории техникӣ;

- аккредитатсия.

16) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи байторӣ:

- фаъолияти байторӣ.

17) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи таъмини назорати фитосанитарӣ ва карантини растанӣ:

- риояи қоидаҳои фитосанитарӣ ва карантини растанӣҳо.

18) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи зотпарварӣ:

- пешбурди корҳои зотпарварӣ дар чорводорӣ, паррандапарварӣ, моҳипарварӣ ва занбӯриасалпарварӣ.

19) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати техникаи кишоварзӣ:

- техникаи кишоварзӣ.

20) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тухмипарварӣ:

- сифати тухмӣ ва парвариши ниҳолҳо.

21) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳоли:

- ҳифзи меҳнат;

- муҳочират;

- шуғли аҳоли.

22) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи нақлиёт:

- риояи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи нақлиёти автомобилӣ, обӣ, роҳи оҳан, ҳавоӣ, барқӣ, саноатӣ ва хоҷагии роҳ.

23) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи алоқа:

- алоқаи барқӣ, алоқаи почта ва иттилоотонӣ.

24) Мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаҳои иҷозатдиҳӣ ва иҷозатномадиҳӣ:

- риояи шарт ва талаботи иҷозат ва иҷозатнома.

25) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ:

- назорати истифодаи амволи давлатӣ;

- риояи қоидаҳои пешбурди дафтари бақайдгирии санчишҳо.

26) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи маориф ва илм:

- риояи раванди таълим ва тарбия дар асоси стандартҳои давлатии таҳсилот дар муассисаҳои таълимӣ;

- маблағгузори фаъолияти муассисаҳои таълиму тарбияи соҳаи маориф аз ҳисоби маблағи дар ихтиёрашон буда бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.

27) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи забон ва истилоҳот:

- риояи қонунгузори забони давлатӣ.

28) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати маводи нашъаовар:

- фаъолият вобаста ба парвариши растаниҳои нашъаовар бо мақсадҳои илмӣ, ҳамчунин тайёр кардани воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропии нав;

- фаъолияти вобаста ба муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо (тахия, истеҳсол, тайёр кардан, коркард, нигоҳ доштан, интиқол, муросилот, додан, фурӯхтан, тақсим кардан, соҳиб шудан, истифода, воридот ва содирот).

29) Мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба танзими муносибатҳо вобаста ба замин, геодезия, бақайдгирии давлатии молу мулки ғайриманқул ва ҳуқуқҳо ба он:

- назорати давлатии истифода ва ҳифзи замин;

- назорати давлатии геодезӣ;

- бақайдгирии давлатии молу мулки ғайриманқул ва ҳуқуқҳо ба он.

30) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи омор:

- дурустӣ ва эътимоднокии маълумоти оморӣ.

31) Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа:

- истифодаи мақсадноки маблағи андози иҷтимоӣ;

- бақайдгирии давлатӣ дар мақомоти суғуртаи давлатии иҷтимоӣ;

- амалигардонии суғуртаи ҳатмии нафақавии касбӣ.

2. Мавзӯи санҷиши як мақоми санҷишӣ, ки дар қисми 1 ҳамин модда пешбинӣ шудааст, наметавонад аз тарафи мақоми дигари санҷишӣ такрор карда шавад.

3. Тағйир додани номгӯи мақомоти давлатии санҷишӣ ва мавзӯи санҷишҳо танҳо бо роҳи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба қисми 1 ҳамин модда имконпазир мебошад.

Моддаи 11. Меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккали фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Мақомоти санҷишӣ фаъолияти субъектҳои хоҷагидорро дар асоси дараҷаи таваккал мавриди санҷиш қарор медиҳанд. Мақомоти санҷишӣ меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккалро дар асоси сатҳи имконияти расонидани зарар дар натиҷаи

фаъолияти субъекти хоҷагидор ба ҳаёт ё саломатии аҳолӣ, манфиатҳои молумулкӣ ва амнияти ҷомеа, ҳифзи муҳити зист, бо дарназардошти дараҷаи вазнинии оқибатҳои он, муайян менамоянд.

2. Мақомоти санҷишӣ меёро таҳия менамоянд, ки дар асоси онҳо дараҷаи таваккал ҳангоми амалӣ намудани фаъолияти субъекти хоҷагидор дар соҳаи мансуб ба ваколати он арзёбӣ мегардад.

3. Сатҳи таваккали фаъолияти субъектҳои хоҷагидор бо дараҷаи таваккалии баланд, миёна ва паст муайян карда мешавад. Гурӯҳи субъектҳое, ки дараҷаи таваккалиашон баланд мебошад, набояд аз 10 фоиз зиёд бошад. Маълумот оид ба мансубияти субъекти хоҷагидор ба дараҷаи муайяни таваккалӣ ба ҳама дастрас мебошад.

4. Бо мақсади муайян намудани дараҷаи таваккалии пешбишшамудаи қисми 3 ҳамин модда, мақомоти санҷишӣ ба коршинос ё ба ташкилоти эксперти муроҷиат менамоянд.

БОБИ 2. РАСМИЁТИ ГУЗАРОНИДАНИ САНЧИШИ ФАЪОЛИЯТИ СУБЪЕКТҲОИ ХОҶАГИДОР

Моддаи 12. Асос барои гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Асос барои гузаронидани санҷиши фаъолияти субъекти хоҷагидор қарори мутобиқи Қонуни мазкур қабулнамудаи мақоми санҷишӣ оид ба гузаронидани санҷиш мебошад.

2. Қарор дар бораи гузаронидани санҷиш дорои маълумоти зерин мебошад:

- сана ва рақами бақайдгирии қарор дар мақоми санҷишӣ;
- номи мақоми санҷише, ки дар бораи гузаронидани санҷиш қарор қабул намудааст;
- номи пурраи субъекти хоҷагидори санҷидашаванда ё насаб, ном, номи падари соҳибкори инфиродӣ;
- мавзӯ, мақсад ва объекти мушаххаси санҷиш дар субъекти хоҷагидори мазкур;
- мансаб, насаб, ном, номи падари шахсони санҷишгузаронанда;

- сана ва давомнокии гузаронидани санчиш;
- давраи санчиш;
- имзои роҳбари мақоми санчишӣ;
- муҳри мақоми санчишӣ.

3. Аз гирифтани қарор саркашӣ намудани роҳбари субъекти хоҷагидор ба оғози санчиш монеа шуда наметавонад. Роҳбари субъекти хоҷагидор ҳуқуқ дорад пас аз гузашти мӯҳлати санчишӣ дар қарор зикргардида шахсони мансабдори мақомоти санчишро ба объекти санчиш роҳ надиҳад, ба истиснои муқаррароти қисми 4 моддаи 26 Қонуни мазкур.

4. Дар асоси як қарор дар бораи санчиш танҳо як санчиш гузаронида мешавад.

Моддаи 13. Дафтари бақайдгирии санчишҳо

1. Бо мақсади таъмини шаффофият санчишҳои аз ҷониби мақомоти санчишӣ гузаронидашаванда дар дафтари бақайдгирии санчишҳо ба қайд гирифта мешаванд. Шахсони масъули мақомоти давлатӣ оид ба санчишҳои дар доираи назорати прокурорӣ, аудити Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон, назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, қонунгузорию бонкӣ, муҳофизатии ҷиноятӣ, андоз, гумрук ва фаъолияти оперативию ҳустуҷӯӣ амалишаванда, ки тибқи моддаи 4 Қонуни мазкур амали ҳамин Қонун ба онҳо татбиқ намегардад, уҳдадоранд дар дафтари бақайдгирии санчишҳо оид ба санчишҳои дар додрави ваколаташон гузаронидашуда қайдҳо гузоранд.

2. Шахси мансабдори мақоми санчишӣ дар ҳолати ворид накардани қайдҳо ба дафтари бақайдгирии санчишҳо ба санчиш роҳ дода намешавад. Дар ҳолати гузаронидани санчиш бе гузоштани қайд дар дафтари бақайдгирии санчишҳо натиҷаи он безътибор ҳисобида мешавад.

3. Мақомоти давлатии бақайдгирандаи шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибқорони инфиродӣ субъектҳои хоҷагидорро бо дафтари бақайдгирии санчишҳо таъмин менамоянд. Ба дафтари бақайдгирии санчишҳо маълумот дар бораи санчишҳои гузаронидашуда ворид карда мешавад.

4. Пас аз супоридани қарор дар бораи гузаронидани санчиш ба субъекти хоҷагидор ҳар шахси мансабдори мақоми санчишӣ

ухдадор аст ба дафтари бақайдгирии санчишҳо маълумоти зеринро ворид ва бо имзои худ тасдиқ намояд:

- асос барои санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор, сана ва вақти оғоз ва анҷоми он;

- мавзӯ ва мақсади санчиш;

- намуди санчиш;

- насаб, ном, номи падар, рақами шаҳодатномаи хизматӣ, номи мақома, ки шаҳодатномаро додааст (муҳлати эътибори шаҳодатнома);

- ҳангоми иштироки мутахассиси даъватшуда дар гузаронидани санчиш насаб, ном, номи падар, инчунин рақами шаҳодатномаи хизматӣ, номи ташкилоте, ки намояндаи он мебошад ва дар сурати мутахассиси мустақил будани ӯ, рақами шаҳодатномаи хизматӣ ва агар фаъолияти мутахассиси даъватшуда бо тартиби пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи иҷозатнома ба роҳ монда шавад, рақами иҷозатнома, номи мақома, ки иҷозатномаро додааст ва муҳлати эътибори иҷозатнома.

5. Роҳбари субъекти хоҷагидор ухдадор аст, ки дар дафтари бақайдгирии санчишҳо маълумоти зеринро қайд намояд:

- сана ва вақти анҷоми санчиш;

- чораҳои андешидаи шахси мансабдори мақоми санчиши аз рӯи натиҷаҳои санчиш;

- кӯмаки расонидашудаи машваратӣ; - санади тартибдодашудаи санчиш;

- мулоҳизаҳои худ аз рӯи натиҷаҳои санчиши гузаронидашуда дар шаклҳои: "Розиям", "Розӣ нестам", "Бо эродҳо розиям".

6. Шахси мансабдори мақоми санчишӣ барои саркашӣ аз ворид намудани маълумот оид ба санчиши гузаронидашаванда дар дафтари бақайдгирии санчишҳо масъулияти муқаррарнамудаи Қонуни мазкурро бар ӯҳда дорад.

Моддаи 14. Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор иборат аст аз:

- машваратдиҳӣ ба субъектҳои хоҷагидор оид ба масъалаҳои коҳиш додани таваккал ва амалигардонии фаъолияти онҳо мутобиқи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва

ичрои чорабиниҳои дигаре, ки ба пешниҳоди иттилоот дар хусуси пешгирии риоя накардани санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон равона шудаанд;

- санчиши мутобиқати фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- гузаронидани арзёбии иттилоот оид ба фаъолияти субъекти хоҷагидор, ки тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрас гардидааст;

- мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон андешидани чораҳои таъсиррасонӣ нисбати субъектҳои хоҷагидор.

2. Санчиши фаъолияти иамояндагиро ва филиалҳои субъектҳои хоҷагидор тибқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур дар доираи анҷом додани санчиши фаъолияти ҳуди субъекти хоҷагидор гузаронида мешавад.

Моддаи 15. Пешниҳоди иттилоот ва машварат

1. Мақомоти санчишӣ ба субъектҳои хоҷагидор оид ба масъалаҳои мутобиқати фаъолияти онҳо ба санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба паст кардани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккал ва бартарарф намудани шароити ба ҳуқуқвайронкуниҳо имкониятдиҳанда то оғози санчиш, дар рафти санчиш ва пас аз анҷоми санчиш машварат ва тавсияҳо медиҳанд.

2. Пешниҳоди машварату тавсияҳо инҳоро дар бар мегирад:

- пешниҳоди иттилооти умумӣ ба аҳли ҷомеа;

- посухҳо ба саволҳои хаттӣ ва шифоҳии субъектҳои хоҷагидор, тавассути телефон, дар шакли электронӣ ё дар ҳомили қоғазӣ дар раванди гузаронидани машғулиятҳои омӯзиши ё баъди гузаронидани онҳо;

- пешниҳод кардани машварату тавсияҳо ва ёрии методӣ ба субъектҳои хоҷагидор оид ба паст кардани меъёрҳои арзёбии дараҷаи таваккал, пешгирӣ ва бартарарф намудани ҳуқуқвайронкуниҳо дар раванди санчиш.

3. Машварату тавсияҳои ба субъектҳои хоҷагидор пешниҳодшаванда аз нигоҳи ҳуқуқи асоснок, дақиқ ва фаҳмо, дорой мақсади пешгирии ҳуқуқвайронкуниҳо, кам ва бартарарф намудани эҳтимолияти таваккалҳо мебошанд.

4. Агар субъекти хочагидор мутобиқи машварат ва тавсияи ба тариқи хаттӣ пешниҳоднамудаи мақоми санчиши амал намояд, пас барои ба талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқат накардани амалҳояш ба ҷавобгарӣ кашида намешавад. Муқаррароти мазкур ба кирдоре, ки дар он аломатҳои таркиби ҷиноят ё ҳуқуқвайронкунии маъмури дида мешаванд, дахл надоранд.

5. Баъди гирифтани машварату тавсияҳои дурусти мақоми санчишӣ субъекти хочагидор амалҳои худро ба талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ менамояд.

6. Мақомоти санчишӣ дар сомонаи расмии худ маълумоти зеринро ҷойгир менамоянд:

- санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи масъалаҳои санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор;
- нақшаи ҳарсолаи гузаронидани санчишҳо;
- маълумот оид ба мансубияти субъекти хочагидор ба дараҷаи муайяни таваккалӣ ва инчунин асоснокии гузаронидани онҳо ба ин намуди таваккалҳо.

Моддаи 16. Бзеътибори гузаронидани санчишҳо

Санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор дар ҳолатҳои зерин бзеътибор доништа мешавад:

- аз ҷониби мақоми санчишӣ ба субъекти хочагидор фиристода нашудани огоҳиномаи хаттӣ дар бораи санчиши гузаронидашаванда ва номгуӣ масъалаҳои санчишӣ;
- ҳангоми гузаронидани санчиши фаъолияти субъекти хочагидор аз ҷониби шахси мансабдори мақоми санчишӣ ба субъекти хочагидор пешниҳод накардани шаходатномаи хизматӣ;
- дар сурати набудани сабти шахси мансабдори мақоми санчишӣ дар дафтари бақайдгирии субъекти хочагидор;
- гузаронидани санчиши аввалини фаъолияти субъекти хочагидори навтаъсис, ба истиснои субъектҳои хочагидори дараҷаи таваккалнокиашон баланд, дар давоми ду соли аввали фаъолияти он.

Моддаи 17. Намудҳои санчиш

Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор аз намудҳои зерин иборат аст:

- нақшавӣ;
- ғайринақшавӣ;
- иловагӣ;
- такрорӣ.

Моддаи 18. Санчиши нақшавӣ

1. Санчиши нақшавӣ - санчишест, ки аз ҷониби роҳбари мақомоти марказии санчиш нисбати субъекти хоҷагидори мушаххас дар асоси нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳои нақшавӣ таъин карда мешавад.

2. Мақомоти санчишӣ дар ноҳияҳо, шаҳрҳо ва вилоятҳо санчиши нақшавии фаъолияти субъектҳои хоҷагидорро мутобиқи нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳои нақшавии аз ҷониби мақомоти марказии санчиш тасдиқшуда мегузаронанд.

3. Нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳо бо назардошти даврияти санчишҳои барои ҳар як гурӯҳи таваккалҳо муқарраргардида вобаста ба дараҷаи таваккалӣ фаъолияти ҳар субъекти хоҷагидорӣ мушаххас таҳия карда мешавад.

4. Нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳо аз ҷониби роҳбари мақоми марказии санчиш барои соли ояндаи тақвимӣ то 1 ноябр дар мувофиқа бо Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ тасдиқ карда шуда, дар сомонаи расмии мақомоти санчиш ва воситаҳои ахбори омма ҷойгир карда мешавад.

5. Вобаста ба тағйирёбии дараҷаҳои таваккалӣ субъектҳои хоҷагидор мақомоти санчишӣ ба нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳо бо риояи талаботи мувофиқакунии тибқи қисми 4 моддаи мазкур ҳар шашмоҳа як маротиба тағйирот ворид менамоянд.

6. Дар нақшаҳои солонаи гузаронидани санчишҳо маълумоти зерин дарҷ мегардад:

- номгуи мақоми санчишӣ;

- номгӯи шахсони ҳуқуқӣ, насаб, ном ва номи падари соҳибкорони инфиродӣ, ки фаъолиятшон мавриди санчиши нақшавӣ қарор дода мешавад;

- маълумот дар бораи санчиши қаблии фаъолияти субъекти хоҷагидор;

- асосноккунии ҳуқуқӣ, мавзӯъ ва объектҳои санчиш;

- суроғи воқеии объекти гузаронидани санчиш;

- давраи санчиш (бо нишон додани санаи оғоз ва анҷоми давра);

- давомнокии санчиш (бо нишон додани санаи оғоз ва анҷоми санчиш).

7. Санчиши яқоя аз ҷониби мақомоти санчишӣ танҳо дар доираи нақшаи солонаи мақоми санчишӣ гузаронида шуда, мақомоти мазкур ўҳдадоранд қарори алоҳидаро дар бораи таъини санчиш ба расмият дароранд.

8. Дар ҳолати мавҷуд набудани нақшаи солонаи тасдиқшудаи гузаронидани санчишҳои нақшавӣ мақоми санчишӣ барои гузаронидани намуди санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор, ба истиснои санчишҳои, ки бо аризаи хаттии худи субъекти хоҷагидор гузаронида мешаванд, ҳуқуқ надорад.

9. Санчиши нақшавӣ бо риояи талаботи пешбиниамудай қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур гузаронида мешавад.

Моддаи 19. Санчиши ғайринақшавӣ

1. Санчиши ғайринақшавӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- бо ташаббуси субъекти хоҷагидор дар асоси аризаи хаттии он;

- ба мақомоти санчишӣ ворид шудани мурочиати шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, маълумот аз мақомоти ҳокимияти давлатӣ оид ба далелҳои расонидан ё эҳтимолияти баланди расонидани зарари ҷиддӣ ба ҳаёт ва саломатии аҳоли, муҳити зист, амнияти миллӣ, инчунин ба миён омадани ҳолатҳои фавқулоддаи дорои хусусияти табиӣ ва техногенӣ;

- бо супориши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла бо мақсади пешгирии ба вучуд омадани ҳолатҳои фавқулодда;

- дар ҳолати мавҷуд будани парвандаи ҷиноятӣ.

2. Аризаи ба мақоми санчишӣ ирсолгардида, ки тибқи он муайян кардани насаб, ном, номи падар ва маҳалли чойгиршавии шахси ба мақоми санчишӣ мурочиаткарда ғайриимкон аст, барои гузаронидани санчиш асос шуда наметавонад.

3. Гузаронидани санчиши ғайринақшавӣ бо асосҳои дигар манъ аст.

4. Санчиши ғайринақшавӣ дар асоси қарори (фармоиши, амри) роҳбари мақоми санчишӣ гузаронида мешавад. Санчиши ғайринақшавӣ танҳо аз рӯи масъалаҳое гузаронида мешавад, ки барои гузаронидани ин намуди санчиш асос шудаанд. Дар вақти гузаронидани санчиши ғайринақшавӣ мақомоти санчишӣ уҳдадоранд, ки ба субъекти хоҷагидор оид ба шикоятҳои чойдошта маълумоти дақиқ ва асоснок пешниҳод намоянд.

5. Ба санчидани масъалаҳое, ки асоси гузаронидани санчиши ғайринақшавӣ нестанд ва дар номгӯи саволҳои санчишӣ пешбинӣ нашудаанд, роҳ дода намешавад.

6. Шумораи санчишҳои ғайринақшавии гузаронидашаванда нисбат ба шумораи умумии санчишҳои гузаронидашавандаи мақомоти санчишӣ набояд аз 10 % (фоиз) зиёд бошад. Дар ҳолати аз фоизи муқарраршуда зиёд шудани санчишҳо онҳо бо розигии Шӯрои Ҳамоҳангсозии Фаъолияти Мақомоти Санчишӣ гузаронида мешаванд.

7. Агар дар натиҷаи гузаронидани санчиши ғайринақшавӣ муайян карда шавад, ки дар фаъолияти субъекти хоҷагидор камбудии ҷидди чой дошта, фаъолияти он мавриди санчиши нақшавӣ қарор гирифтааст, шахси мансабдоре, ки санчиши нақшавиро гузаронидааст, ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

8. Санчишҳои ғайринақшавӣ бо риояи талаботи пешбиниамудай қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур гузаронида мешаванд.

Моддаи 20. Санчиши иловагӣ

1. Санчиши иловагӣ танҳо дар ҳолати аз натиҷаи санчиш розӣ набудани субъекти хоҷагидор гузаронида мешавад.

2. Ҳангоми гузаронидани санчиши иловагӣ гузаронидани санчиш аз рӯи ҳамаи масъалаҳои санчиши нақшавӣ манъ аст.

Танҳо масъалаҳои дар шикояти субъекти хоҷагидор зикргардида мавриди санҷиши иловагӣ қарор дода мешаванд.

3. Шикояти субъектҳои хоҷагидор бояд дар муҳлати на дертар аз 10 рӯзи корӣ аз рӯзи қабули шикоят аз ҷониби мақоми санҷишӣ баррасӣ гардида, нисбати он қарори асоснок қабул карда шавад.

4. Санҷиши иловагӣ бо риояи талаботи пешбининамудаи қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур гузаронида мешавад.

Моддаи 21. Санҷиши такрорӣ

1. Санҷиши такрорӣ дар доираи талаботи расмӣ дар бораи бартараф кардани камбудии дар раванди санҷиши қаблӣ ошкоргардида гузаронида мешавад.

2. Санҷиши такрорӣ пас аз ба охир расидани муҳлате, ки ба субъекти хоҷагидор барои бартараф кардани камбудии дода шудааст, на дертар аз 10 рӯзи ба охир расидани муҳлати зикршуда ва танҳо нисбати камбудии ислоҳшуда гузаронида мешавад.

3. Субъекти хоҷагидор бо дархости мақоми санҷишӣ дар бораи камбудии ислоҳшуда маълумот пешниҳод менамояд.

4. Қарор дар бораи гузаронидани санҷиши такрорӣ танҳо дар ҳолати мавҷуд будани дараҷаи эҳтимолияти расонидани зарари назаррас ба ҳаёт ва саломатии аҳоли ва муҳити зист аз ҷониби роҳбари мақоми санҷишӣ қабул карда мешавад.

5. Мақоми санҷишӣ субъекти хоҷагидорро дар бораи гузаронидани санҷиши такрорӣ дар муҳлати се рӯзи корӣ пеш аз оғози санҷиши такрорӣ огоҳ менамояд.

6. Ҳангоми мурочиат намудани субъекти хоҷагидор ба мақомоти санҷишӣ дар бораи гузаронидани санҷиши такрорӣ қарори роҳбари мақоми санҷишӣ дар бораи санҷиш бояд дар давоми се рӯзи корӣ аз лаҳзаи ворид гардидани чунин мурочиат қабул карда шавад.

7. Санҷиши такрорӣ бо риояи талаботи пешбининамудаи қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур гузаронида мешавад.

Моддаи 22. Даврияти санҷишҳои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

1. Санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, ба истиснои санҷишҳои ғайринақшавӣ, танҳо бо назардошти дараҷаи таваккалноқӣ, ки тибқи моддаи 11 Қонуни мазкур муайян карда шудааст, гузаронида мешавад.

2. Вобаста ба дараҷаи таваккалноқӣ санҷишҳои нақшавӣ мутобиқи даврияти зерин гузаронида мешаванд:

- на зиёда аз ду маротиба дар як сол барои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалноқиашон баланд;

- на зиёда аз як маротиба дар се сол барои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалноқиашон миёна;

- на зиёда аз як маротиба дар панҷ сол барои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалноқиашон паст.

3. Даврияти санҷишҳои объектҳои мушаххас бо назардошти дараҷаи таваккалноқии он аз ҷониби мақомоти санҷишӣ дар нақшаи солонаи гузаронидани санҷишҳо муайян мегардад.

4. Санчиши нақшавии аввалини фаъолияти субъекти хоҷагидори навтаъсис, ба истиснои субъектҳои хоҷагидори дараҷаи таваккалноқиашон баланд, танҳо баъди сипарӣ гардидани ду сол пас аз лаҳзаи бақайдгирии давлатии он гузаронида шуда, ду соли аввали фаъолияти субъекти мазкур мавриди санҷиш қарор дода намешавад.

5. Агар то гузаштани муҳлати дар қисми 4 ҳамин модда нишондодашуда фаъолияти субъекти хоҷагидор қатъ гардад (аз нав ташкил карда ё барҳам дода шавад), фаъолияти молиявии субъекти хоҷагидор, намояндагиҳо ва филиалҳои он дар доираи санҷиши фаъолияти ҳуди субъекти хоҷагидор гузаронида мешавад.

6. Мавзӯи санҷиши як мақоми санҷишӣ наметавонад аз ҷониби мақоми дигари санҷишӣ такрор карда шавад ва ҷунин санҷиш метавонад дар асосҳои зерин гузаронида шавад:

- аризаи ҳуди субъекти хоҷагидор;

- хабари мақома, ки оид ба азнавташкилдихӣ ё барҳамдиҳии субъекти хоҷагидор қарор қабул кардааст;

- иттилооти мақома, ки азнавташкилдихӣ ё барҳамдиҳии шахси ҳуқуқиро амалӣ намудааст.

7. Дар давоми ду соли аввали фаъолияти субъекти хоҷагидор чораҳои муҷозот нисбати он метавонанд танҳо дар ҳолатҳои

истисноӣ истифода шаванд, агар ғаёлияти субъекти мазкур мутобиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон бо воситаҳои дигар таъмин шуда натавонад ва танҳо дар ҳолати зарурат ва ногузир будани пешгирии расонидани зарар ба ҳаёт ва саломатии аҳоли ё муҳити зист, дар ҳолате ки чунин зарар таҳдиди ҷиддӣ дошта бошад.

8. Дар ҳолати таърифи шахсони мансабдори мақомоти санҷишӣ тибқи муқаррароти қисми 1 ҳамин модда маълумоти зарурӣ бо риояи талаботи пешбининамудаи қисми 4 моддаи 13 Қонуни мазкур дар дафтари бақайдгирии санҷишҳо сабт карда мешавад.

Моддаи 23. Машваратдиҳӣ ва расонидани кӯмаки методӣ ба субъекти хоҷагидори нафтаъсис

1. Шахсони мансабдори мақоми санҷишӣ ба субъекти хоҷагидори нафтаъсис дар давоми ду соли аввали ғаёлияти он танҳо барои додани машварат ва расонидани кӯмаки методӣ оид ба масъалаҳои мавзӯи санҷиши онҳо таъриф меоранд.

2. Дар муҳлати озодкунӣ аз санҷишҳои пешбининамудаи қисми 4 моддаи 22 Қонуни мазкур субъекти хоҷагидори нафтаъсис аз иҷрои ӯҳдадориҳои муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки риояи онҳо мутобиқи ҳамин Қонун бояд санҷида шаванд, озод карда намешавад.

Моддаи 24. Огоҳинома дар бораи санҷиш

1. Бо мақсади гузаронидани санҷиш, ба истиснои гузаронидани санҷиш бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақоми санҷишӣ субъекти хоҷагидорро аз санҷиши гузаронидашаванда дар муҳлати панҷ рӯзи қабл аз оғози санҷиш ба таври хаттӣ огоҳ менамояд. Огоҳиномаи хаттӣ шартӣ асосии гузаронидани санҷиш буда, мақомоти санҷишӣ на дертар аз даҳ рӯзи қабл аз рӯзи қабули огоҳинома ҳуқуқи оғоз намудани санҷишро доранд.

2. Дар огоҳинома дар бораи гузаронидани санҷиш масъалаҳои зерин бояд зикр карда шаванд:

- номи мақоми санҷишӣ, насаб, ном, номи падари шахси мансабдори мақоми санҷишӣ ва суроғай маҳалли зисти он, рақами шаҳодатномаи хизматӣ;

- асос барои гузаронидани санчиш;
- мавзуъ, мақсад ва объектҳои санчиш;
- санаи оғоз ва анҷоми гузаронидани санчиш;
- номи субъекти хоҷагидоре, ки ҷаъолияти он мавриди санчиш қарор дода мешавад.

3. Огоҳинома ба роҳбари субъекти хоҷагидор ё ба шахси ваколатдор шахсан ё тавассути почта бо мактуби фармоишӣ ва огоҳиномаи почта ё мустақиман бо имзо супорида мешавад. Роҳбар ё шахси ваколатдори субъекти хоҷагидор баъди гирифтани огоҳинома вазифадор аст дар объекти санчидашаванда дар вақти барои оғози санчиш таъингардида ҳозир бошанд.

4. Агар субъекти хоҷагидор бо сабабҳои узрнок оғози санчишро дар рӯз ва вақти дар огоҳинома муқарраргардида таъмин карда натавонад, он уҳдадор аст ба мақоми санчишӣ дар ин хусус на дертар аз ду рӯз то оғози санчиш хабар дода, сана ва вақти барои тарафҳо мувофиқро барои оғози санчиш мувофиқа намояд.

5. Субъекти хоҷагидор дар сурати нагирифтани огоҳинома дар бораи гузаронидани санчиш ҳуқуқ дорад шахси мансабдори мақоми санчишро барои гузаронидани санчиш роҳ надиҳад.

6. Агар мақоми санчишӣ субъекти хоҷагидорро дар бораи санчиши гузаронидашаванда ба таври хаттӣ оғох насозад, қарор аз рӯи натиҷаҳои санчиш безътибор буда, оқибати ҳуқуқӣ надорад.

Моддаи 25. Номгӯи масъалаҳои назоратие, ки аз рӯи онҳо санчиш гузаронида мешавад

1. Санчиш тибқи номгӯи масъалаҳои назоратие, ки аз ҷониби мақомоти санчишӣ мутобиқи талаботи муқаррарнамудаи Қонуни мазкур тасдиқ шудааст, гузаронида мешавад.

2. Номгӯи масъалаҳои назоратие, ки аз рӯи онҳо санчиш гузаронида мешавад, ба субъекти хоҷагидор ҳамзамон бо огоҳинома дар бораи санчиш супорида мешавад. Ба субъекти хоҷагидор насупоридани номгӯи масъалаҳои назоратӣ ҳамзамон бо огоҳинома дар бораи санчиш боиси безътибор гардидани қарор аз рӯи натиҷаҳои санчиш мегардад.

3. Санҷиши фаъолияти субъекти хоҷагидор аз рӯи номгӯи масъалаҳои назоратӣ гузаронида шуда, аз доираи он баромадан манъ аст. Номгӯи масъалаҳои назоратӣ бояд талаботи асосии қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бар гирад, ки метавонанд ба ҳаёт ва саломатии одамон, бехатарии ҷамъиятӣ, моликият, ҳифзи муҳити зист таҳдид кунанд ё зарари бевоситаи назаррас расонанд.

4. Ҳангоми таҳияи номгӯи масъалаҳои назоратӣ мақомоти санҷиши метавонанд бо субъектҳои хоҷагидор ё ассотсиатсияҳои дахлдор барои ба инобат гирифтани ақидаи онҳо машварат мегузаронанд.

5. Номгӯи масъалаҳои назоратӣ ҳар сол бояд бо назардошти тағйирот дар қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ва тақлифҳои пешниҳоднамудаи шахсони мансабдори мақомоти санҷишӣ ва субъектҳои хоҷагидор аз нав дида баромада шавад.

6. Масъалаҳо дар номгӯи масъалаҳои назоратӣ барои риояи минбаъдаи онҳо аз ҷониби субъектҳои хоҷагидор бояд дақиқ, возеҳ ва дастрас ифода карда шаванд.

7. Номгӯи масъалаҳои назоратӣ қисми ҷудонашавандаи санади санҷиш буда, бояд дар сомонии расмии мақоми санҷишӣ ҷойгир карда шавад.

Моддаи 26. Давомнокӣ ва мӯҳлати гузаронидани санҷиш

1. Мӯҳлати гузаронидани санҷиши молиявии фаъолияти шахси ҳуқуқӣ набояд аз бист рӯзи корӣ зиёд бошад.

2. Мӯҳлати гузаронидани санҷиши молиявии фаъолияти соҳибкори инфиродие, ки фаъолияти худро дар асоси шаҳодатнома амалӣ менамояд, набояд аз панҷ рӯзи корӣ ва соҳибкори инфиродие, ки фаъолияти худро дар асоси патент амалӣ менамояд, набояд аз ду рӯзи тақвими зиёд бошад.

3. Санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор дар мӯҳлати на зиёдтар аз 10 рӯзи кори барои субъектҳои соҳибкории калон, 5 рӯзи кори барои субъектҳои соҳибкории миёна ва 2 рӯзи корӣ барои субъектҳои соҳибкории хурд гузаронида мешавад.

4. Дар ҳолатҳои истисноӣ ба монанди фалокат, беморӣ, фавти шахси масъул ва ҳолатҳои дигари рафънопазир - бо қарори роҳбари мақоми санҷишӣ мӯҳлати пешбининамудаи қисмҳои 1, 2 ва 3 ҳамин модда як маротиба ба мӯҳлати на зиёда аз сеяки

муҳлати асосии гузаронидани санчиш тамдид карда мешавад. Дар сурати мавҷуд набудани ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда дар хусуси тамдидаи муҳлати мазкур санчиши минбаъдаи фаъолияти субъекти хоҷагидор манъ аст.

5. Санчиш танҳо дар вақти кори ва рӯзҳои кори субъекти хоҷагидор гузаронида мешавад, ба истиснои санчиши ғайринақшавӣ.

Моддаи 27. Манъи такроран гузаронидани санчиш аз тарафи мақомоти санчиши сатҳи гуногун ё мақомоти дигари санчиш

1. Гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор аз рӯи масъалаҳое, ки қаблан аз ҷониби мақоми санчиши сатҳи дигар ё мақоми дигари санчиши дар давраи санчиш муқарраргардида гузаронида шудааст, манъ аст.

2. Мақоми санчишӣ салоҳияти ҳар яке аз сатҳҳои мақомоти санчишро оид ба гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор муайян менамояд.

3. Дар ҳолате, ки санчиши фаъолияти субъекти хоҷагидор аз ҷониби мақоми санчиши як сатҳ (ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ, шаҳрӣ ё ноҳиявӣ) гузаронида шавад, ба мақоми санчиши сатҳи дигар гузаронидани санчиши ҳамон як субъекти хоҷагидор манъ аст.

4. Мақомоти ҳифзи ҳуқуқ набояд санчишҳои аз ҷониби мақомоти дигари санчиш гузаронидашударо такроран гузаронанд, ба истиснои талаботи пешбининамудаи сархати чоруми қисми 1 моддаи 19 Қонуни мазкур.

Моддаи 28. Анҷоми санчиш

1. Баъди анҷоми санчиш, сарфи назар аз натиҷаҳои он, шахси мансабдори мақоми санчишӣ санад тартиб дода, дар он маълумоти зеринро қайд менамояд:

- маҳалли гузаронидани санчиш, санаи таҳияи санад;
- мавзӯи санчиш;
- вазифа, насаб, ном, номи падари шахсони мансабдори мақоми санчишӣ, ки санчиш гузаронидаанд;
- насаб, ном, номи падари соҳибкори инфиродии санчидашуда ё номи пурраи шахси ҳуқуқӣ;

- маълумот оид ба санчиши қаблӣ;
- давраи санҷидашаванда ва маълумоти умумӣ оид ба ҳуҷҷатҳое (объектҳое), ки субъекти хоҷагидор барои гузаронидани санчиш пешниҳод намудааст;
- натиҷаҳои санчиш;
- дар ҳолати ошкор гардидани камбудихо - шарҳи муфассали онҳо бо истинод ба меъёри дахлдори санади меъёрии ҳуқуқи.

2. Анҷоми санчиш рӯзи ба субъекти хоҷагидор супоридани санади санчиш ё санаи ба он фиристодани санади санчиш бо мактуби фармоиши ва огоҳинома, лекин на дертар аз панҷ рӯзи қорӣ аз муҳлати дар қарор зикргардида, ҳисобида мешавад.

3. Ба санади санчиш нусхаҳои зарурии ҳуҷҷатҳо, ҳисобҳои анҷомдодаи шахси мансабдори мақоми санчиши ва маводи дигари дар раванди санчиши гузаронидашуда бадастомада замима карда мешаванд.

4. Санади санчиш ба миқдори на кам аз ду нусха таҳия гардида, аз ҷониби шахси мансабдори мақоми санчишӣ, ки санчиши дахлдорро гузаронидааст, имзо карда мешавад.

5. Як нусхаи санади санчиш ба субъекти хоҷагидор дар давоми панҷ рӯзи қорӣ супурда мешавад. Ҳангоми гирифтани санади санчиш роҳбари субъекти хоҷагидор уҳдадор аст, ки дар нусхаи дигари санад дар хусуси гирифтани он қайд ворид намуда, имзо гузорад.

6. Агар роҳбари субъекти хоҷагидор гирифтани санади санчиширо рад намуда бошад, дар ин бора дар нусхаи санади санчишӣ барои мақомоти санчишӣ пешбинигардида қайд ворид намуда, бо имзои шахси мансабдори санчиши дахлдорро анҷомдода тасдиқ карда мешавад. Дар чунин ҳолат санади санчиш бо мактуби фармоишӣ ва огоҳинома ба субъекти хоҷагидор фиристода мешавад.

7. Дар сурати ошкор гардидани содиршавии ҷиноят дар рафти фаъолияти субъекти хоҷагидор нусхаи санад ва маводи натиҷаи санчиш аз рӯи тобеият барои қабули қарор ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқи дахлдор фиристонида мешаванд.

Моддаи 29. Қарор аз рӯи натиҷаҳои санчиш

1. Баъди анҷоми ҳар як санчиш дар асоси натиҷаҳои, ки дар санади санчиш дарҷ гардидаанд, мақоми санчишӣ бо имзои

роҳбар ё шахси ивазкунандаи у аз рӯи натиҷаҳои санҷиш қарор қабул менамояд, ки он дар муҳлати панҷ рӯзи корӣ баъди рӯзи анҷоми санҷиш ба субъекти хоҷагидор дода мешавад.

2. Қарор бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- сана ва рақами бақайдгирии қарор ва санади санҷиш;
- насаб, ном, номи падари соҳибкори инфиродӣ ё номи пурраи шахси ҳуқуқӣ;
- мавзӯи санҷиши гузаронидашуда;
- чораи андешидашаванда, агар камбудихо ошкор гардида бошанд;
- талабот оид ба рафъи камбудихои ошкоргардида дар сурати ошкор гардидани онҳо;
- муҳлат, маҳал ва тартиби шикоят овардан нисбат ба қарор.

3. Дар ҳолати ошкор нагардидани камбудихо баъди анҷоми санҷиш ба қарор қайди дахлдор ворид карда мешавад.

4. Қарор аз рӯи натиҷаҳои санҷиш дар ҳолатҳое, ки дар моддаи 16 Қонуни мазкур пешбинӣ гардидаанд, безътибор доништа мешавад.

5. Аз рӯи натиҷаи гузаронидани санҷиш мақомоти санҷишӣ ҳар шашмоҳа ба Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санҷишӣ дар бораи санҷишҳои гузаронидашуда маълумоти дахлдор пешниҳод менамояд.

Моддаи 30. Муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор

1. Дар рафти санҷиш ҳангоми мавҷуд будани асосҳои зерин шахси мансабдори мақоми санҷишӣ дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор қарор қабул менамояд:

- ошкор гардидани анҷоми фаъолияти субъекти хоҷагидор, ки ба қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ набуда, бевосита боиси хатари ҷиддӣ гардида, метавонад ба ҳаёт ва саломатии аҳоли ва муҳити зист зарар расонад;

- таҳдиди дар натиҷаи амалӣ намудани фаъолият ба миён омада, ки бо назардошти ногузирии хатар ва бузургии эҳтимолияти он дар сурати имкон надоштани субъекти

хоҷагидор барои тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ намудани фаъолияти худ онро бояд феврал боздорад.

2. Шахси мансабдори мақоми санҷишӣ бояд танҳо он фаъолияти субъекти хоҷагидорро муваққатан боздорад, ки боиси расонидани

зарари назаррас ба ҳаёт ва саломатии аҳолии ӯ муҳити зист шуда метавонад.

3. Дар ҳолати муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор чораҳои гузоштани мӯҳр (штамп), суратгирӣ, банаворгирӣ ва дигар усулҳои, ки қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, метавонанд истифода карда шаванд.

4. Муҳлати дар қарор оид ба муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор қайдгардида набояд аз се моҳ зиёд бошад.

5. Қарор дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор маълумоти зеринро дар бар мегирад:

- сана ва рақами қарор;
- номи мақоми санҷишӣ ва номи субъекти хоҷагидор;
- асос барои муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор;
- номгуӣ фаъолияти боздошташуда;
- номгуӣ ва миқдори молу мулк, таҷҳизот барои истеҳсолот;
- чораҳои, ки бояд барои бартараф кардани ҳуқуқвайронкунӣ андешида шаванд;
- муҳлат барои бартараф намудани ҳуқуқвайронкунӣ ва муҳлате, ки фаъолияти субъекти хоҷагидор муваққатан боздошта мешавад.

6. Шахси мансабдори мақоми санҷишӣ, ки дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор қарор қабул кардааст, роҳбари мақоми санҷишро дар ин хусус огоҳ менамояд.

7. Субъекти хоҷагидор метавонад аз рӯи қарор дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор ба суд, мақомоти прокуратура ё ба тариқи маъмури шикоят намояд.

8. Дар ҳолате, ки субъекти хоҷагидор камбудихои ошкоргардидаро пеш аз муҳлати дар қарор дар бораи муваққатан боздоштани фаъолияти субъекти хоҷагидор зикргардида бартараф намояд, роҳбари мақоми санчиши дар давоми 3 рӯз аз лаҳзаи қабули аризаи субъекти хоҷагидор дар бораи барқарор намудани фаъолият тибқи аризаи он қарор қабул менамояд.

Моддаи 31. Гирифтани намунаҳо барои гузаронидани ташхис

1. Гирифтани намунаҳои маҳсулот барои гузаронидани ташхис танҳо дар ҳолати ғайриимкон будани муайянкунии масъалаи беҳатарии маҳсулот аз рӯи натиҷаи муоинаи он амали карда мешавад. Дар ин ҳолат мақоми санчишӣ дар бораи гирифтани намунаҳо санад тартиб медиҳад, ки дар он ҳолатҳои зерин нишон дода мешаванд:

- маҳал ва санаи тартиб додани он;
- номгӯй ва маҳалли ҷои гирифтани субъекти санчидашаванда, ки намунаи маҳсулоти он гирифта мешавад;
- мансаб, насаб, ном ва номи падари шахси ваколатдори субъекти хоҷагидори санчидашаванда;
- мансаб, насаб, ном ва номи падари шахси мансабдоре, ки намунаи маҳсулотро мегирад;
- асос ва талабот барои гирифтани намунаи маҳсулот;
- номгӯй ва миқдори намунаи маҳсулоти гирифташуда бо зикр кардани истехсолкунанда, санаи истехсол, силсилаи (рақами) дастаи мол, арзиши умумии намунаҳо;
- сана ва вақти гирифтани намунаи маҳсулот.

2. Мақоми санчишӣ гирифтани намунаҳоро ба миқдоре, ки ҳуҷҷатҳои меърию техникӣ маҳсулот барои гузаронидани ташхис муқаррар намудаанд, амалӣ менамояд.

3. Санади гирифтани намунаҳои маҳсулот дар се нусха тартиб дода мешавад. Ҳамаи нусхаҳои санад аз ҷониби шахси мансабдори тартибдода, ки намунаи маҳсулотро гирифтааст ва роҳбар ё намояндаи субъекти хоҷагидори санчидашаванда имзо карда мешаванд. Як нусхаи санади гирифтани намунаи маҳсулот бо роҳхат ва намунаи маҳсулоти бо тартиби муқарраргардида гирифташуда ба ташкилоте фиристода мешавад, ки тибқи

қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои гузаронидани ташхис ваколатдор шудааст. Нусхаи дуюми санади гирифтани намунаи маҳсулот дар ихтиёри субъекти хоҷагидор мемонад. Нусхаи сеюми санади гирифтани намунаи маҳсулотро шахси мансабдори мақоми санҷишӣ, ки намунаи маҳсулотро гирифтааст, нигоҳ медорад. Фурӯш ва ба муомилот баровардани молу маҳсулоте, ки аз он барои ташхис намуна гирифта шудааст, то муайян гардидани натиҷаи ташхис манъ аст.

4. Шароити нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли намунаи маҳсулоти гирифташуда набояд нишондиҳандаҳоеро, ки аз рӯи онҳо ташхиси намунаҳо гузаронида мешавад, тағйир диҳад. Шахси мансабдори мақоми санҷишӣ, ки намунаи маҳсулотро барои озмоиш гирифтааст, амният ва сари вақт ба ҷойи гузаронидани ташхис расонидани онро таъмин менамояд. Субъекти хоҷагидори санҷидашаванда ҳуқуқ дорад ҳангоми гирифтани намунаҳо норозигӣ изҳор намояд.

5. Дар ҳолати номурааттабии раванди муътадили истеҳсолот, ки бо гирифтани намунаи маҳсулот алоқаманд аст, намунаи маҳсулот пас аз гузаронидани ташхис бояд баргардонида шавад.

6. Харочоти марбут ба гирифтани намунаи маҳсулот аз тарафи мақоми санҷишӣ маблағгузорӣ карда мешавад. Мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба масъалаҳои молиявӣ расмиёти амалӣ намудани пардохти харочоти марбут ба гирифтани намунаи маҳсулотро тасдиқ менамояд.

7. Дар ҳолати бо натиҷаҳои ташхис тасдиқ гардидани далели вайронкунии талаботи муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби субъекти хоҷагидор, он вазифадор аст, ки харочоти марбут ба гузаронидани ташхисро мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷуброн намояд.

8. Мақомоти санҷишӣ бояд ҳулосаи мақомоти дигари санҷиш ва натиҷаи ташхисро, ки дар озмоишгоҳҳои аккредитатсияшудаи мақомоти санҷишӣ гузаронида шудааст, эътироф намоянд.

БОБИ 3. ҲУҚУҚ ВА УҲДАДОРИҲОИ СУБЪЕКТҲОИ ХОҶАГИДОР ВА ШАХСОНИ МАНСАБДОРИ МАҚОМОТИ САНҶИШӢ

Моддаи 32. Ҳуқуқ ва уҳдадориҳои субъектҳои хоҷагидор

1. Субъектҳои хоҷагидор ҳуқуқ доранд:

- дар бораи санҷиши гузаронидашаванда маълумот гиранд;
- аз шахсони мансабдори мақомоти санҷишӣ асосҳои гузаронидани санҷишро талаб намоянд, бо ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи шахсияти узви гурӯҳи санҷишӣ шинос шаванд;
- шахсонро, ки дар бораи гузаронидани санҷиш қарори дахлдор надоранд ва ё онҳо дар дафтари бақайдгирии санҷишҳо маълумоти дахлдор ворид накардаанд ва ё муҳлати дар қарор зикргардидаи онҳо фаро нарасида ва ё гузаштааст, ба санҷиш роҳ надиханд;
- талаботи шахсони мансабдори мақомоти санҷишро оид ба масъалаҳое, ки ба салоҳияти онҳо мансуб нестанд, иҷро накунанд ва онҳоро бо маводе, ки ба мавзӯи санҷиш дахл надоранд, шинос накунанд;
- аз мақомоти санҷишӣ нусхαι санади санҷишро дар давоми панҷ рӯзи корӣ баъди анҷоми санҷиш талаб намоянд ва гиранд;
- бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон аз мақоми санҷишӣ ҷуброни зиёни дар натиҷаи амалҳои ғайриқонунии шахсони мансабдори он ҳангоми гузаронидани санҷиш расонидашударо талаб намоянд;
- ба шахси мансабдори мақоми санҷишӣ шарҳу эзоҳро оид ба масъалаҳои вобаста ба санҷиш ва натиҷаҳои он пешниҳод кунанд;
- бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон нисбати натиҷаҳои санҷиш шикоят намоянд;
- бо мақсади ҳифзи ҳуқуқи манфиатҳои қонунии худ дар раванди гузаронидани санҷиш ва аз рӯи натиҷаҳои он мутахассисон ва намояндагони ассотсиатсияҳоеро, ки аъзои онҳо мебошанд, инчунин дигар ташкилоти ҷамъиятиро ҷалб намоянд.

2. Субъектҳои хоҷагидор уҳдадоранд:

- шахсони мансабдори мақомоти санҷишро дар сурати доштани қарор дар бораи гузаронидани санҷиш ва аз ҷониби онҳо пешниҳод гардидани шаҳодатномаи хизматӣ ва ворид намудани сабтҳои дахлдор ба дафтари бақайдгирии санҷишҳо ба объектҳои дахлдори санҷиш роҳ диҳанд;

- дар асоси талаботи асосноки шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ мавод ва ҳуҷҷатҳоеро, ки барои гузаронидани санчиш зарур мебошанд, пешниҳод намоянд;

- қарорҳои мақомоти санчишро дар бораи дар муҳлатҳои муқарраршуда бартараф намудани ҳуқуқвайронкуниҳо, ба истиснои ҳолатҳои пешниҳод намудани шикоят аз рӯи қарори мақоми санчишӣ, иҷро намоянд;

- ба шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ дар иҷрои ӯҳдадориҳои хизмати онҳо мусоидат намоянд;

- ба оғози санчиш дар сана ва дар вақти муқарраргардида монет нашаванд;

- бо тартиби муқарраргардида ба дафтари бақайдгирии санчишҳо маълумоти дахлдор ворид намоянд.

Моддаи 33. Ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ

1. Шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ ҳуқуқ доранд:

- ба ҳудуди объектҳои субъекти хоҷагидор бо ҳамроҳии намояндаи субъекти хоҷагидор ворид шаванд;

- аз субъекти хоҷагидори санчидашаванда ҳуҷҷатҳои заруриеро, ки бевосита бо гузаронидани санчиш алоқаманданд, талаб намуда, аз онҳо иқтибос ва нусха гиранд;

- аз роҳбари субъекти хоҷагидор оид ба масъалаҳои вобаста ба мавзӯи санчиши фаъолияти он баёноти хаттӣ талаб намоянд;

- намунаҳоро дар асоси санади хаттии тартибдодаи тарафҳо ба миқдоре, ки барои гузаронидани санчиш зарур аст, гиранд ва новобаста ба намуди намуна, онҳоро баъди анҷоми санчиш дар асоси ӯҳдадориҳои хаттӣ баргардонанд;

- ба ҷараёни санчиши субъекти хоҷагидорӣ коршиносону (мутахассисону) машваратчиёнро ҷалб намоянд.

2. Шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ ҳангоми гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ӯҳдадоранд:

- қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳуқуқҳои субъекти хоҷагидорро риоя намоянд;

- санчишҳоро бо тартиби пешбинишудаи Қонуни мазкур гузаронанд;

- ба субъектҳои хоҷагидори санҷидашаванда қарор дар бораи гузаронидани санҷиш, шаҳодатномаи хизматӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои заруриро пешниҳод намоянд;

- бо тартиби муқарраргардида ба дафтари бақайдгирии санҷишҳо маълумот ворид намоянд;

- то оғози санҷиш ҳуқуқ ва уҳдадориҳои субъектҳои хоҷагидори санҷидашаванда, инчунин ҳуқуқ ва уҳдадориҳои худро вобаста ба гузаронидани санҷиш фаҳмонида диҳанд;

- ба иштирок намудани намояндагони субъекти хоҷагидор ҳангоми гузаронидани санҷиш монеъ нашаванд ва оид ба масъалаҳои вобаста ба мавзӯи санҷиш ба онҳо шарҳ диҳанд;

- нигоҳдориҳои миқдор ва сифати ҳуҷҷатҳо, намунаҳои таҷрибавӣ ва маводи дигари муваққатан гирифташуда, инчунин сари вақт баргардонидани онҳоро таъмин намоянд;

- мавзӯ ва моҳияти камбудии ошкоргардида ва чораҳои бартараф намудани онҳоро ба субъектҳои хоҷагидор шарҳ дода, ба ҷабҳони қардани онҳо роҳ надиҳанд;

- барои фаъолияти субъектҳои хоҷагидор монеъ нашаванд;

- аз ҳудуди субъекти хоҷагидори санҷидашаванда ҳуҷҷатҳои санҷидашавандаро берун набароранд;

- ба субъектҳои хоҷагидори санҷидашуда доир ба бартараф намудани камбудии ошкоргардида дастурҳои асосноки иҷрояшон ҳатмиро диҳанд;

- риояи сирри давлатӣ, тиҷоратӣ ва сирри дигари бо қонун ҳифзшавандаро таъмин намоянд.

Моддаи 34. Маҳдудиятҳо ҳангоми гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор

Ба мақомоти санҷишӣ ва шахсони мансабдори онҳо манъ мебошад:

- даҳлат намудан ба фаъолияти субъектҳои хоҷагидор оид ба масъалаҳои ба мавзӯи санҷиш вобаста набудан;

- аз субъектҳои хоҷагидор дар шакли нақдӣ ситонидани пардохтҳои пешбиниамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла ҷаримаҳо, фоизҳо;

- истифода бурдани далелҳои вучуд доштани камбудихо ҳамчун асос барои даҳлат ё маҳдуд намудани фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;

- анҷом додани амалҳои, ки ба фаъолияти истеҳсолию тиҷоратии субъектҳои хоҷагидор монеъ мешаванд;

- гузаронидани санҷиш тибқи асосҳои, ки дар Қонуни мазкур пешбинӣ нашудаанд ва ба қарор оид ба гузаронидани санҷиш;

- гузаронидани санҷиш нисбати субъектҳои хоҷагидор, ки ба шахси мансабдори мақоми санҷишӣ муносибатҳои хешутаборӣ доранд;

- гузаронидани санҷиш ҳангоми набудани роҳбар ё намояндаи ваколатдори субъекти хоҷагидор;

- талаб намудани ҳуҷҷатҳо, иттилоот, маълумот, намунаи маҳсулот, иёргирӣ озмоиши объектҳои муҳити атроф ва объектҳои муҳити истеҳсолот, агар онҳо объекти санҷиш ё ба мавзӯи санҷиш алоқаманд набошанд, инчунин мусодира намудани нусхаи аслии чунин ҳуҷҷатҳо;

- гирифтани намунаҳои маҳсулот, иёргирӣ озмоиши объектҳои муҳити атроф ва объектҳои муҳити истеҳсолот барои гузаронидани таҳқиқот, озмоиш, ченкунии онҳо ба тартиб додани протоколҳо оид ба гирифтани намунаҳои зикргардида, иёргирӣ аз рӯи намунаи муқарраргардида ва зиёда аз миқдори муқаррарнамудаи стандартҳои миллий, қоидаҳои гирифтани намуна, иёргирӣ ва усулҳои таҳқиқ, озмоиш, ченкунии онҳо ва регламентҳои техникӣ;

- паҳн намудани маълумоте, ки дар натиҷаи гузаронидани санҷиш дастрас шудааст ва он дорои сирри давлатӣ, тиҷоратӣ, хизматӣ ва дигар сирри бо қонун ҳифзшаванда мебошад, ба истиснои ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- аз муҳлати муқарраргардида зиёд гузаронидани санҷиш;

- ба субъектҳои хоҷагидор додани дастур ё пешниҳод дар бораи аз ҳисоби онҳо гузаронидани чорабиниҳои марбут ба санҷиш.

БОБИ 4. НАҚШАИ СОЛОНА, ҲИСОБОТДИҲӢ, ОМУЗИШ ВА АРЗӢБИИ ФАӢОЛИЯТИ ШАХСОНИ МАНСАБДОРИ МАҚМОТИ САНӢИШӢ

Моддаи 35. Нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳои нақшавӣ

1. Мақомоти санчишӣ дар асоси таҳлили дараҷаи ҷойдоштаи мутобиқати фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дониши субъектҳои хоҷагидор оид ба амалӣ намудани фаъолияти худ мутобиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, арзёбии дараҷаи таваккалнокии фаъолияти субъекти хоҷагидор, сабабҳои риоя нагардидан ё ба таври зарурӣ риоя нагардидани талабот нисбати субъектҳои хоҷагидор муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин дар асоси тадбирҳои қаблан андешидашуда ҷиҳати пешгирии қонунвайронкунӣ, чораҳои таъсиррасонӣ ва меъёрҳои риоянашавандаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақомоти санчишӣ нақшаи солонаи гузаронидани санчишҳои нақшавиро таҳия менамоянд.

2. Дар нақшаҳои солонаи гузаронидани санчишҳо афзалиятҳо ва нақшаҳои соли оянда барои мавзӯи санчиш зикр карда мешаванд.

3. Дар нақшаҳои солонаи гузаронидани санчишҳои нақшавӣ маълумоти зерин зикр карда мешавад:

- арзёбии таваккалҳои асосӣ дар ҳар як соҳаи санчиш;
- арзёбии миқдори санчишҳои нақшавие, ки аз ҷониби мақомоти санчишӣ гузаронида мешаванд;
- арзёбии миқдор ва намудҳои тадбирҳои машваратӣ ва иттилоотии аз тарафи мақомоти санчишӣ андешидашаванда.

Моддаи 36. Ҳисоботдиҳии мақоми санчишӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дигар мақоми иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, ки мақоми санчишӣ дар нақшаи идоракунии он қарор дорад, ҳар сол мақсадҳои стратегӣ ва вазифаҳои солонаи мақомоти санчишро муайян намуда, арзёбии фаъолиятро дар асоси нишондиҳандаҳои зерин мегузаронад:

- дараҷаи хатарнокӣ ё рӯйдодҳо (нишондиҳандаҳои фавт, харобшавӣ, партовҳо, ифлосшавӣ ва дигар нишондиҳандаҳо) дар соҳаи санчидашаванда ва динамикаи нишондиҳандаҳои мазкур;

- нишондиҳандаҳои фаъолият, ки шумораи санчишҳо, машваратҳо, тренингҳои гузаронидашуда ва натиҷаҳои онҳоро нишон медиҳанд;

- нишондиҳандаҳои афкори умум;

- натиҷаҳои пурсиши ҷомеа, ки даркунӣ ва арзёбии иттиҳодҳои соҳибкорон, ташкилотҳои ҷамъиятиро оид ба арзёбии фаъолияти мақомоти санчишӣ нишон медиҳанд.

Моддаи 37. Арзёбии фаъолияти шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ

1. Фаъолияти шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ, ки санчиш мегузаронанд, дар асоси меъёрҳои зерин арзёбӣ мегардад:

- натиҷаҳои арзёбии шахси мансабдори мақомоти санчишӣ, ки аз ҷониби субъекти хоҷагидор гирифта шудааст;

- миқдори машварат ва тавсияҳои додашуда ба субъекти хоҷагидор оиди риояи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- арзёбии фаъолияти шахси мансабдори мақомоти санчишӣ оиди кам кардани сатҳи таваккалноқӣ.

2. Мақоми санчиши низоми арзёбии фаъолияти шахси мансабдори мақомоти санчишро, ки санчиш мегузаронад, бо назардошти меъёрҳои дар қисми 1 ҳамин модда пешбинишуда таҳия менамояд.

3. Шумораи муҷозоти татбиқшуда, миқдори ҷаримаҳо ё дигар нишондиҳандаҳои марбут ба истифодаи муҷозот нисбати субъектҳои хоҷагидор набояд барои арзёбии фаъолияти шахси мансабдори мақомоти санчиши асос шавад.

4. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор Кодекси одоби шахсони мансабдори мақомоти санчишро таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои тасдиқ пешниҳод менамояд.

5. Мақомоти санчиши ҳар се моҳ ба мақомоти болоии худ дар бораи фаъолияти анҷомдодашон ҳисобот таҳия ва пешниҳод менамоянд, ки дар он маълумоти зерин нишон дода мешавад:

- арзёбии сатҳи таваккалноқӣ дар соҳаи санчидашаванда;

- вазифаҳои соли ҷорӣ, иҷрои онҳо ва натиҷаҳои арзёбӣ;

- фаъолияти машваратдиҳӣ бо ишораи масъалаҳои барои субъектҳои хоҷагидор муҳими давраи ҳисоботӣ, меъёрҳои қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон, ки бояд муфассал фаҳмонида шаванд;

- шумора, хусусият ва давомнокии санчишҳои гузаронидашуда;

- маълумоти мухтасар оид ба маблағгузори фаъолияти мақоми санчиши ҳангоми гузаронидани санчиш.

6. Ҳисоботи солонаи мақомоти санчишӣ дар бораи фаъолияти анҷомдода, ки мақомоти санчиши ба Шӯрои Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ пешниҳод менамоянд, бояд маълумот дар бораи шумораи санчишҳои ғайринақшавӣ ва такрории гузаронидашуда, инчунин маълумоти мухтасар дар бораи ҳамаи мурочиатҳои аз субъектҳои хоҷагидор воридшударо дар бар гирад.

Моддаи 38. Такмили ихтисоси шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ

1. Мақоми санчишӣ мақсад ва принципҳои асосии такмили ихтисоси шахсони мансабдори мақомоти худро оид ба донишҳои техникӣ дар соҳаи гузаронидани санчиш ва малакаи гузаронидани санчиш, гузаронидани машварат барои субъектҳои хоҷагидор тасдиқ менамояд.

2. Нақшаи солонаи такмили ихтисоси шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ то 1 марти соли ҷорӣ тасдиқ карда мешавад. Такмили ихтисоси шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ бояд на камтар аз як маротиба дар 3 сол гузаронида шавад.

3. Мақоми санчишӣ на камтар аз як маротиба дар 3 сол талаботи таҳассусиро нисбати шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ, ки меъёри асосии интиҳоб ва ҷобачогузори шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ мебошад, таҳия ва ба мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи хизмати давлатӣ барои тасдиқ пешниҳод менамояд.

БОБИ 5. ҲАМКОРИИ МАҚОМОТИ САНЧИШӢ

Моддаи 39. Таъмини ҳамкорӣ ва ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ

1. Бо мақсади таъмини ҳамкорӣ ва ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ таъсис дода, ҳайат ва низомномаи онро тасдиқ мекунад.

2. Фаъолияти Шӯрои ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти санчишӣ шаффоф буда, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрасии субъектҳои хоҷагидорро ба маълумот дар бораи санчишҳо ё оид ба фаъолияти он таъмин намояд.

Моддаи 40. Маҳзани маълумот ва низоми идоракунӣ дар мақоми санчишӣ

1. Мақоми санчишӣ маҳзани маълумот ва низоми идоракуниро таъсис дода, пешбурд ва иҷрои уҳдадорихоро оид ба амалӣ гардонидани ваколатҳои назоратӣ таъмин менамояд.

2. Маҳзани маълумот иттилооти зеринро дар бар мегирад:

- номгӯи ҳама шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибқорони инфиродие, ки фаъолияти онҳо мавриди санчиш қарор мегирад;

- маълумот оид ба натиҷаи санчишҳои гузаронидашуда;

- маълумот оид ба истифодаи захираҳои мақомоти санчишӣ.

3. Қарорҳо дар бораи гузаронидани санчиш, санадҳои санчиш ва қарорҳои аз рӯи натиҷаҳои санчиш қабулгардида дар маҳзани маълумоти мақоми санчишӣ ба қайд гирифта мешаванд.

Моддаи 41. Маҳзани ягона оид ба санчишҳои гузаронидашуда ва низоми иттилоотии идоракунӣ

1. Маҳзани ягона оид ба санчишҳои гузаронидашуда ва низоми иттилоотии идоракунӣ барои босамар будани мубодилаи маълумот байни маҳзанҳои маълумот ва низомҳои идоракунии мақомоти санчишӣ ташкил карда мешавад.

2. Мақсади босамар будани мубодилаи иттилоот байни маҳзанҳои маълумот ва низоми идоракунии мақомоти санчишӣ аз ҳамоҳангсозии барақшагирии гузаронидани санчишҳо, пешгирии такроршавии санчишҳо, пешгирии вайронкунии муҳлати санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ва истифодаи маълумот барои арзёбии таваккалҳо барои ҳар бахш иборат аст.

3. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон расмиёти ташкил, пур кардан ва пешбурди махзани ягонаи гузаронидани санчишхоро тасдиқ менамояд.

4. Махзани ягона оид ба санчишҳои гузаронидашуда ва низоми иттилоотии идоракунии бояд дорои иттилооти аз мақоми санчишӣ воридшаванда, маълумоти марбут ба муайян намудани дараҷаи таваккалноки ва маълумот оид ба санчишҳои ба нақшагирифташуда ва санчишҳои гузаронидашуда бошад.

БОБИ 6. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 42. Ҷуброни зарари ба субъектҳои хоҷагидор расонидашуда

Зараре, ки ба субъектҳои хоҷагидор дар натиҷаи қарорҳои ғайриқонунии ё дигар амалҳои ғайриқонунии шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ расонида шудааст, аз ҷумла ғайриқонуни аздастрафта, тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷуброн карда мешавад.

Моддаи 43. Ҳалли баҳсҳо ва ҳуқуқи шикоят

1. Ҳифзи ҳуқуқи субъектҳои хоҷагидор ҳангоми гузаронидани санчиш тавассути овардани шикоят ба суд, мақомоти прокуратура ва ба тариқи маъмурии амалӣ карда мешавад.

2. Нисбати амалҳо ва қарорҳои шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ бо тартиб ва дар муҳлатҳои муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон шикоят овардан мумкин аст.

3. Шикоятҳое, ки ба мақомоти санчишӣ оварда мешаванд, дар муддати на зиёда аз 30 рӯзи тақвими аз рӯзи ворид шудани шикоят мавриди баррасӣ қарор мегиранд ва дар ин муҳлат вобаста ба онҳо қарорҳо қабул карда мешаванд. Дар ҳолати дар ин муддат ба шикоят ҷавоби хаттӣ нагирифтани, далелҳои, ки дар шикоят оварда шудаанд, қабулшуда ҳисобида мешаванд. Давоми муҳлати дар ҳамин қисм муқарраргардида аз рӯзи якуми қабл аз ба қайд гирифтани шикояти хаттӣ дар мақоми санчишӣ дахлдор оғоз мегардад.

4. Шикоят аз рӯи қарори мақомоти санчишӣ, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон

пешниҳод гардидааст, ба истиснои қарор дар бораи татбиқи ҷазои маъмурӣ дар шакли огоҳӣ, иҷрои қарорро бозмедорад. Иҷрои қарори мақоми санчишӣ то лаҳзаи қабул гардидани қарори дахлдор доир ба моҳияти шикоят боздошта мешавад.

5. Мақомоти санчишӣ уҳдадоранд ҳар сол оид ба далелҳои баррасии арзу шикоятҳои субъектҳои хоҷагидор, чораҳои андешидашуда ва натиҷаҳо ҳисобот омода намуда, то 1 феввали пас аз соли ҳисоботӣ ба баррасии Шурои Ҷамоҳангсозии Ҷамоҳияти мақомоти санчишӣ пешниҳод намоянд.

6. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи санчишӣ Ҷамоҳияти субъектҳои хоҷагидор вазифадор аст, ки барои ба воситаи хатти алоқаи телефони Ҷамоҳияти воридшавии шикоят нисбати мақомоти санчишӣ дастрас, инчунин ошкоро ва дастрас будани маълумотро дар бораи расмиёти шикоят овардан ва чораҳои аз рӯи онҳо андешидашуда, инчунин тавассути ҷойгир намудани ин маълумот дар сомонаи расмии мақомоти санчишӣ ва дигар воситаҳои ахбори омма мусоидат намояд.

7. Мақомоти санчишӣ иҷрои уҳдадориҳои хизматиро аз ҷониби шахсони мансабдори мақомоти санчиши дахлдор назорат карда, ҳолатҳои иҷрои номуносиби уҳдадориҳои хизматиро аз ҷониби шахсони мансабдор ба ҳисоб мегиранд, санчиши дахлдори хизматӣ мегузаронанд ва нисбати ҷунин шахсони мансабдор тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳо меандешанд.

8. Мақомоти санчишӣ оид ба чораҳое, ки нисбати шахсони дар ҷуноба накардани қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон гунаҳгор андешида шудаанд, дар муддати 10 рӯз аз санаи андешидани ҷунин чораҳо вазифадоранд ба субъекти хоҷагидор, ки ҳуқуқ ва (ё) манфиатҳои қонуниашон ҷуноба нашудааст, ба таври хаттӣ хабар диҳанд.

Моддаи 44. Ҷавобгарӣ барои ҷуноба накардани талаботи Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои ҷуноба накардани талаботи Қонуни мазкур тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 45. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санчиши

фаъолияти субъектҳои хоҷагидор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 июли соли 2006 "[Дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон](#)" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.2006, №7, мод.342; с.2008, №3, мод.196; с.2013, №7, мод.528) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 46. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур аз 1 июли соли 2016 мавриди амал қарор дода шавад, ба истиснои муқаррароти пешбиниамудаи қисми 6 моддаи 19, ки аз 1 июли соли 2018 эътибор пайдо мекунад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

ш.Душанбе

25 декабри соли 2015 № 1269

Эмомалӣ Раҳмон